

slaget fastsætter en overordentlig Kapitelstakst for 1914, beregnet efter de ordentlige Kapitelstakster for Aarene 1911, 1912, 1913 og 1914, og derved bliver den overordentlige Kapitelstakst betydeligt højere, end Kapitelstaksten tidligere har været. Saafremt de Beregninger, der er anførte i Bemærkningerne til Lovforslaget, passer, skal den overordentlige Kapitelstakst for Rug blive omtrent 13 Kr. 76 Øre, for Byg 13 Kr. 73 Øre, for Havre 9 Kr. 61 Øre og for Hvede 14 Kr. 85 Øre. Til Sammenligning kan anføres, at for 1913 var de tilsvarende Tal for Rug 10 Kr. 99 Øre, for Byg 11 Kr. 17 Øre, for Havre 7 Kr. 51 Øre og for Hvede 12 Kr. 58 Øre. Den overordentlige Kapitelstakst bliver altsaa betydeligt højere end Kapitelstaksten i det foregaaende Aar, omtrent 2—3 Kr. højere. Det forekommer mig derfor, at Nyderne ikke har synderlig Grund til at føre Klagemaal. De tre Fjerdedele af Ydelserne erlægges efter Kapitelstaksten for Byg, og naar undtages Aaret 1868, der var et særlig vanskeligt Aar her i Landet, da vi i det Aar havde Misvækst, foruden at store Dele af Sæden blæste af i Høstens Tid, har vi ikke siden 1818 haft noget Aar med saa høj Kapitelstakst, som denne overordentlige Kapitelstakst for Byg vil blive for Aaret 1914. Og tager man Gennemsnittet af Kapitelstaksterne for Aarene 1911, 1912 og 1913, vil man se, at den overordentlige Kapitelstakst bliver 1 Kr. 90 Øre højere for Rug og 1 Kr. 40 Øre til 1 Kr. 50 Øre højere for Byg, Havre og Hvede. I 1911—12 havde vi nemlig særlig høje Kapitelstakster, og Gennemsnittet af Kapitelstaksterne i de 3 Aar 1911, 1912 og 1913 var højere, end Kapitelstaksten nogen Sinde har været i de 30 forudgaaende Aar.

Man kan deraf yderligere se, at den overordentlige Kapitelstakst, der her foreslaas for Aaret 1914, i ingen Henseende giver en lav Takst, men endog en usædvanlig høj Takst, en Takst, som mange af Yderne kan have Vanskelighed nok ved at udrede. Af de Beregninger, der er foretagne, og som findes i Bemærkningerne til Lovforslaget, ses det, at den overordentlige Kapitelstakst skulde give Yderne en Merudgift og derved Nyderne, som kommer ind under Lovforslaget, en Merindtægt paa $\frac{1}{2}$ Mill. Kr. Lød man Kapitelstaksterne skøtte sig selv og ikke rørte ved det ældgamle Forhold, her er Tale om, vilde de, der skal svare Afgift, komme til at svare betydeligt mere, end der nogen Sinde tilforn er svaret, og Byrden vilde for manges Vedkommende blive næ-

sten uoverkommelig. Den ordinære Kapitelstakst for 1914 er endnu ikke fastsat, i hvert Fald er den ikke tilgængelig for Offentligheden endnu, saa vidt jeg ved, men man kan saa nogenlunde skønne over, hvor høj den vil blive. Gennemsnittet for September, Oktober og November Maaned er opgjort til i Sammenligning med de tilsvarende Maaned i forrige Aar at være 64 pCt. højere for Rug, 33 pCt. højere for Byg, 37 pCt. højere for Hvede og 55 pCt. højere for Havre. Hertil vil sikkert komme en yderligere Stigning, da Sædpriserne er steget i December og Januar, saa at man maa formode, at Merudgiften for dem, der skal svare efter Kapitelstaksten i Henhold til Lovforslaget, hvis man ikke rørte ved Kapitelstaksten, vilde blive 2 Mill. Kr., og dette er en meget betydelig Merudgift ved en Udgift, der alt i alt er udregnet at blive rigeligt 4 Mill. Kr.

Jeg kan paa det bedste anbefale Lovforslaget til hurtig og velvillig Behandling. Det er min Overbevisning, at Lovforslaget ikke forfordeler nogen, men tager berettiget Hensyn til alle Sider. Den Kapitelstakst, der skal fastsættes efter Lovforslagets Regler, har Karakteren af en høj Kapitelstakst, endog en usædvanlig høj Kapitelstakst. Og der er utvivlsomt mange, der vil have overordentlig vanskeligt ved at svare selv denne Takst. At de, der skal modtage Ydelsen efter Kapitelstaksten, vil føle sig noget brøstholdne, er vel ikke mere end forstaaeligt, men paa den anden Side forekommer det mig, at man ogsaa bør tage et skyldigt Hensyn til dem, der skal svare Afgiften, og det forekommer mig, at saadant skyldigt Hensyn er taget i dette Lovforslag, som jeg derfor kan anbefale paa det bedste.

E. Rasmussen: Jeg kan paa mit Partis Vegne takke den højtærede Landbrugsminister, fordi han har fremsat dette Lovforslag, og jeg maa kun beklage, at Veststres Ordfører, det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen), ikke stillede sig velvilligt til det, for det er givet, at Lovforslaget imødekommer de Ønsker, som under denne Situation næres af en stor Del af Befolkningen omkring i Landet, nemlig at faa Kapitelstaksterne ændret, da Krigen har bevirket, at Priserne paa Korn er gaaet betydeligt op, og Taksterne som Følge deraf er blevet urimeligt høje. Regeringen og Lovgivningsmagten er jo kommet ind paa at regulere Forholdene under den nuværende Situation, og naar det har